

fonden ikke maa være under $\frac{3}{8}$ af den omløbende Seddelmasse; men da denne Forskrift ifølge Hovedregelen altid vil være opfyldt, naar Seddelmassen er 72 Mill. Kr. eller derover, har den ikke længere nogen praktisk Betydning.

Kontingentsystemet kan være forsvarligt, for saa vidt man udelukkende ser paa Bankens Evne til at indløse sine Sedler paa Anfordring, men denne kan ogsaa sikres paa anden Maade, og Systemet har den store Mangel, at den faste Grænse for den udækkede Seddelmængde meget let sætter Banken ude af Stand til at imødekomme de Fordringer, som Landets Næringsliv stiller til et stigende Beløb af Omsætningsmidler. Særlig under vore Forhold, hvor det paa visse Tider af Aaret, f. Eks. i Terminsmaanederne og efter Høsten, er nødvendigt midlertidigt at forøge Seddelomløbet meget betydeligt, har det været følt som en væsentlig Ulempe, at Banken ikke har kunnet udvide sin Seddeludstedelse, uden at Metalfonden forøgedes med nøjagtig det samme Beløb. For overhovedet at skaffe Landet den fornødne Mængde Omsætningsmidler, har man siden 1873 efterhaanden maattet forhøje Grænsen for den udækkede Seddelmængde fra 27 til 38 Mill. Kr., og det er jo i det hele klart, at ethvert Tal, der fastsættes, er vilkaarlig valgt, og selv om det maa anses for heldigt valgt for det Tidspunkt, da det fastsættes, vil det som Regel være for lavt under senere og mere udviklede økonomiske Forhold. Man har derfor ogsaa i andre Lande, hvor man har benyttet enten et rent Kontingentsystem eller et blandet System — f. Eks. i Norge, Sverige og Tyskland — været nødt til at foretage Forhøjelser af Kontingentet. Naar man i det væsentlige har kunnet undgaa det i England, ligger det i, at Sedlerne dér spille en forholdsvis lille Rolle i Omsætningen.

I Modsætning til Kontingentsystemet frembyder det i § 7 foreslaaede *Brøksystem*, det vil sige den Regel, at Metalfonden skal udgøre en bestemt Brøkdelen af den omløbende Seddelmasse, den Fordel, at Landets stigende Trang til Omsætningsmidler kan tilfredsstilles med et mindre Offer i Retning af Henlæggelse til Dækningsfonden. Endvidere undgaar man Nødvendigheden af senere at maatte foretage Forandringer i det een Gang fastslaaede. Den tilstrækkelige Sikkerhed for Sedlernes Indløselighed og Pengevæsenets Fasthed kan under dette System altid naas, naar Brøken sættes tilstrækkelig højt. I denne Henseende anses i Al-

mindelighed Forhold som $\frac{1}{3}$ eller $\frac{2}{5}$ af Seddelomløbet for at være fuldt betryggende; men man har dog for at være ganske paa den sikre Side foretrukket at sætte Metalfondens fornødne Størrelse til Halvdelen af Seddelomløbet.

Af de for Tiden gældende Regler for Seddelfunderingen i de vigtigste europæiske Lande skal følgende anføres:

Kontingentsystemet er gældende i England, Rusland, Norge og Sverige (her dog med en lille Modifikation). Reglerne ere følgende:

Bank of England kan udover Beløbet af sin Metalfond udstede Sedler for et Beløb af £ 18,450,000.

Den russiske Rigsbanks Guldbeholdning skal være Halvdelen af Sedlernes Beløb, for saa vidt dette ikke overstiger 600 Millioner R., og udover dette Beløb maa Sedler kun udstedes mod fuld Metaldekning. En Del af Guldbeholdningen henstaar i Udlandet.

Norges Bank kan udover sin Guldbeholdning udstede for 35 Mill. Kr. Sedler. Af Guldbeholdningen kan indtil $\frac{1}{3}$ henstaa i Udlandet og udover denne Trediedel kan endvidere indtil 3 Mill. Kr. indestaa i Statsbanken i de Lande, med hvilke Norge har Konvention om fælles Møntsystem. Ved Overskridelse af den tilladte Seddeludstedelse erlægges til Statskassen af det Beløb, hvormed Seddeludstedelsesretten er overskreden, en Afgift af 6 pCt. aarlig, stigende med $\frac{1}{2}$ pCt. aarlig, for hver Maaned, hvori Overskridelsen maatte vedvare udover den første Maaned.

Sveriges Riksbank kan udstede Sedler for det fulde Beløb af a) den metalliske Kasse (udelukkende Guld), b) Guld, der er deponeret i Udlandet eller undervejs derfra, og c) andre Midler, der indestaa paa løbende Regning hos Bank eller Bankier i Udlandet efter Fradrag af Bankens Gæld af samme Art — og derudover endvidere for et Beløb af 100 Mill. Kr. samt, naar den metalliske Kasse overstiger 40 Mill. Kr., yderligere for et Beløb svarende til højst den Sum, hvormed den metalliske Kasse overstiger 40 Mill. Kr.

Brøksystemet gælder i Holland, Belgien og Schweits efter følgende Regler:

Den nederlandske Banks Metalbeholdning skal udgøre 40 pCt. af Seddelgæld og Deposita.

Den belgiske Nationalbanks Funderingsregler ere ikke fastslaaede i Loven, men ifølge Bankens nuværende Statutter skal Metalbeholdningen være mindst $\frac{1}{3}$ af Seddelcirkulationen og andre paa